

FITXES DOCENTS

per treballar la Sostenibilitat Social,
Econòmica i Mediambiental

Marina Muñoz i Ester Oliveras
(coordinadores)

ISBN: 978-84-09-24715-8

SALUT I

Maria Llerena Bastida

Estudiant de Biologia Humana, Departament de Ciències
Experimentals i de la Salut (UPF)

Grau/s d'aplicació

Temàtica proposada

Assignatures

Temes específics que es tractaran

Activitats de seminari que es poden desenvolupar

Referències bibliogràfiques

Altres recursos (informes, recursos audiovisuals, etc.)

Fonts de dades (bases de dades o informes amb dades)

SALUT I

Nom i contacte de qui emplena la fitxa:

Maria Llerena Bastida (maria.llerena01@estudiant.upf.edu), estudiant de Biologia Humana, Departament de Ciències Experimentals i de la Salut (UPF)

Grau/s d'aplicació de la fitxa:

grau en Biologia Humana

Temàtica proposada:

ESCENARI ABP PER TREBALLAR L'ESTIGMATITZACIÓ DE LA MENSTRUACIÓ A TRAVÉS DE L'ÚS DE LES PASTILLES ANTICONCEPTIVES

Assignatures:

Biomedicina Integrada II

Temes específics que es tractaran:

1. La fisiologia del cicle menstrual i els seus efectes i la seva relació amb altres sistemes i cicles de l'organisme.
  2. Els tipus, la composició, els mecanismes d'acció i els efectes beneficiosos i perjudicials de les pastilles anticonceptives usades per retardar o suprimir el cicle menstrual.
  3. L'efecte dels estrògens sintètics com a disruptors endocrins en ecosistemes aquàtics, en plantes i en humans.
  4. Els estigmes socials, religiosos i culturals entorn a la menstruació al llarg de la història i com es poden perpetuar a través de l'ús de les pastilles anticonceptives usades per retardar o suprimir el cicle menstrual.
  5. Maneres de tractar el conflicte sobre l'ús de les pastilles anticonceptives usades per retardar o suprimir el cicle menstrual des dels prismes de salut, mediambiental i de gènere.
-

Activitats de seminari que es poden desenvolupar:

- Aquesta proposta de recurs docent es basa en l'aplicació de metodologies d'aprenentatge basat en problemes (ABP) que estan pensades, en aquest cas en concret, per ser treballades i aplicades en tres sessions de dues hores en grup amb el seguiment d'un tutor, així com també amb una cloenda de presentació oral seguida de preguntes per part d'altres tutors i espai de debat entre alumnes.*

El material creat per treballar aquest cas es pot trobar a: <<https://drive.google.com/open?id=1gAL1NveE-6Qcsxy3ysMZHOKOSCoLhCsC>>

* En aquest sentit, no hi ha activitats específiques en les quals es treballi la interseccionalitat, sinó que els mateixos objectius i el desenvolupament de l'ABP busquen treballar-la de manera constant. Així, el mateix escenari del problema ja parteix de relacionar les perspectives mediambientals, de salut i de gènere que es poden aplicar al cas. El cas, en la seva totalitat, es desenvolupa a partir de la interrelació d'aquestes tres perspectives i permet als estudiants construir-se una visió transversal del problema.

Referències bibliogràfiques:

- KOEPPEN, B. M.; STANTON, B. A. *Berne y Levy, fisiología*. 7a. ed. Barcelona: Elsevier, 2018.
  - JOHNSON, J.; WRIGHT, K. "Evaluation of extended and continuous use oral contraceptives", *Theor Clin Risk Manag*, 4, 2008. Pàg. 905-911.
  - HITCHCOCK, C.; PRIOR, J. "Evidence about extending the duration of oral contraceptive use to suppress menstruation", *Womens Health Issues*, 14 (6), 2004. Pàg. 201-211.
  - ADEEL, M.; SONG, X.; WANG, Y.; FRANCIS, D.; YANG, Y. "Environmental impact of estrogens on human, animal and plant life: A critical review", *Environ Int*, 99, 2017. Pàg. 107-119.
  - EHIRI, J.; BIRLEY, M. "Environmental impact of contraceptive use: an overview of available evidence", *Environ Manage Health*, 13 (1), 2002. Pàg. 55-65.
  - TAN, D.; HATHHOTUWA, R.; FRASER, I. "Cultural aspects and mythologies surrounding menstruation and abnormal uterine bleeding", *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol*, 40, 2017. Pàg. 121-133.
  - JOHNSTON-ROBLEDO, I.; CHRISLER, J. "The Menstrual Mark: Menstruation as Social Stigma", *Sex Roles*, 68, 2011. Pàg. 9-18.
-

Altres recursos (informes, recursos audiovisuals, etc.):

- NAPPI, R.; KAUNITZ, A.; BITZER, J. "Extended regimen combined oral contraception: A review of evolving concepts and acceptance by women and clinicians", *Eur J Contracept Reprod Health Care*, 21 (2), 2015. Pàg. 106-115.
- EDELMAN, A.; MICKS, E.; GALLO, M.; JENSEN, J.; GRIMES, D. "Continuous or extended cycle vs. cyclic use of combined hormonal contraceptives for contraception", *Cochrane Database Syst Rev*, 2014.
- NIKOLERIS, L. *The estrogen receptor in fish and effects of synthetic estrogens in the environment - Ecological and evolutionary perspectives and societal awareness*. Centre for Environmental and Climate Research (CEC) and Department of Biology, Faculty of Science, Lund University.
- "Pill That Eliminates the Period Gets Mixed Reviews" - *The New York Times* <<https://www.nytimes.com/2007/04/20/health/20period.html>>
- Society for Menstrual Cycle Research Calls for More Research on Long-term Effects of Cycle-stopping Contraceptives: Menstruation Is Not A Disease <<http://menstruationresearch.org/wp-content/uploads/2009/07/SMCRposition06082007.pdf>>
- Society for Menstrual Cycle Research. (2016). The Menstrual Cycle: A Feminist Lifespan Perspective. SWS FACT SHEET. Disponible a: <http://www.menstruationresearch.org/wp-content/uploads/2016/11/fact_4-2011-menstruation.pdf>
- The Man Behind the Pill Decided Women 'Need' to Have Periods - But They Don't – VICE <https://www.vice.com/en_us/article/yw3p4g/why-you-have-your-period-on-birth-control-withdrawal-bleeding>
- TUCKER, K.; RAGAR, S.; HAYNES, M.; GRAHAM, L.; PAUL, M. "The Flow: Educate. Empower. Change", *Undergraduate Theses and Professional Papers*, 232, 2019.

Fonts de dades (bases de dades o informes amb dades):

- Women's Reproductive Health <<https://www.tandfonline.com/action/journalInformation?show=editorialBoard&journalCode=uwrh20>>
  - Women's Health Issues - Journal – Elsevier <<https://www.journals.elsevier.com/womens-health-issues>>
  - L'Associació: Drets Sexuals i Reproductius <<http://lassociacio.org/>>
-